

Raadsinformatiebulletin

Valkenburg, 5 maart 2018

Betreft: Wijzigingen beleid en uitvoering Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Registratienummer: 18.08

Geachte leden van de Raad,

Via dit raadsinformatiebulletin wil ik u graag informeren over wijzigingen die de komende tijd gaan plaatsvinden ten aanzien van het beleid en de uitvoering van de taken Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

Vervallen centrumconstructie

De vormgeving en uitvoering van de taken Maatschappelijke Opvang (sinds 2002) en Beschermd Wonen (sinds 2015) is door het Rijk opgedragen aan 43 centrumgemeenten. De gemeente Maastricht ontvangt hiervoor specifieke middelen van het rijk en voert deze taken uit voor de regio Maastricht-Heuvelland-Westelijke Mijnstreek (10 gemeenten) op basis van een wettelijke centrumregeling. Per 2020 gaat deze wettelijke centrumregeling vervallen en worden alle Nederlandse gemeenten verantwoordelijk voor deze taken en ontvangen zij hiervoor een eigen budget.

Het Rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseren om op deze dossiers samen te werken met een aantal gemeenten, op een voor de regio passende schaal.

Maatschappelijke Opvang betreft het bieden van tijdelijk verblijf en ondersteuning aan personen die dakloos zijn. Vanaf 2008 is vanuit de Stedelijke Kompas-aanpak een forse impuls gegeven aan de maatschappelijke opvang. Zo is het aantal feitelijke dakloze personen aanzienlijk teruggedrongen en zijn mensen met een verslaving of ernstige psychiatrische problematiek opgenomen in specifieke opvangvoorzieningen, is er een aparte opvang voor zwerfjongeren gerealiseerd, en heeft de vrouwenopvang en de opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld een kwaliteitsimpuls gekregen.

Vanaf 2015 is Maastricht als centrumgemeente ook verantwoordelijk voor de taak **Beschermd Wonen**. Beschermd Wonen biedt (tijdelijk) verblijf en ondersteuning aan personen die niet in staat zijn zelfstandig te leven als gevolg van psychiatrische problematiek. De ondersteuning wordt geboden in 24-uursvoorzieningen, maar ook in ambulante vormen waarbij een cliënt zelfstandig woont en 24/7 een beroep kan doen op begeleiding.

Nieuwe samenwerkingschaal per 2020

De colleges van de gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland (Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul) hebben besloten om deze taken vanaf 2020 gezamenlijk te gaan uitvoeren. Deze samenwerkingschaal wordt als passend gezien vanwege de gezamenlijke Toekomstvisie Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland 2022, een aansluitend en samenhangend Wmo-pakket, een goede schaal voor sturing op aanbieders, voldoende massa voor innovatie en ontwikkeling, voldoende financiële spankracht en risicospreiding en kennisbundeling in de uitvoering.

De gemeenten in de Westelijke Mijnstreek en in Parkstad zullen deze taken gaan uitvoeren binnen hun eigen subregio's.

Nieuwe financieringsstructuur

Het landelijk macrobudget dat momenteel verdeeld wordt over de 43 centrumgemeenten zal vanaf 2020 verdeeld worden over alle Nederlandse gemeenten. Hiervoor wordt een nieuw objectief verdeelmodel ontwikkeld.

De ontwikkeling van dit nieuwe verdeelmodel ondervindt momenteel enige vertraging, waardoor het niet zeker is of dit per 2020 daadwerkelijk kan worden doorgevoerd. Het Rijk en de VNG blijven streven naar 2020, of in ieder geval zo snel mogelijk daarna. Overigens kunnen ook onder de huidige financieringssystematiek de beoogde wijzigingen en nieuwe verantwoordelijkheden worden doorgevoerd. Het Rijk en de VNG adviseren met nadruk om dit proces te blijven voortzetten.

Gezamenlijke toekomstvisie Beschermd Thuis

De colleges van de zes gemeenten onderschrijven een gezamenlijke toekomstvisie met de koers *Beschermd Thuis 2020*. Deze visie is tot stand gekomen in een breed denkproces met cliënten en familievertegenwoordigers uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, uitvoerders en regiogemeenten. Tijdens themasessies over de diverse onderwerpen die in dit kader zijn georganiseerd, bleek veel overeenstemming over de te volgen koers. Deze koers is gebaseerd op de bevindingen en voorstellen van de landelijke Commissie Toekomst beschermd wonen: "*Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis*" (Dannenberg et al, 2015).

De kernelementen van deze koers zijn:

- Zelfregie cliënt, eigen verantwoordelijkheid, keuzevrijheid en wederkerigheid;
- Normaliseren en uitgaan van mogelijkheden van de burger;
- Dicht bij huis, kleinschalige en woonvormen-op-maat; Lokaal wat lokaal kan, regionaal wat meerwaarde heeft;
- Flexibele zorg/begeleiding en ruimte voor professionele afwegingen en beslissingen;
- Snelle toegang tot de zorg, eenvoudiger systeem en integrale aanpak;
- Garantie op langdurige zorg indien dit nodig is;

Veranderproces en implementatie

De colleges zien het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid deze ambitie de komende jaren te verwezenlijken. De ambitie betreft vier belangrijke veranderingen:

- Verschuiving naar meer ambulante hulpverlening in de eigen omgeving van de burger. Hierbij hoort ook het realiseren van kleinschalige woonvormen, in een goede spreiding over de regio;
- Verbreding van de doelgroep. Wij zien hierin het Beschermd Wonen en de Maatschappelijke Opvang als één domein, dat we willen transformeren naar de huidige tijdsgeest, waarin vooral de focus ligt op een samenleving die zo is ingericht dat iedereen met of zonder beperking overal in zijn eigen omgeving aan mee kan doen (inclusieve samenleving).
- Inzet op herstel én preventie. Door de lokale aanwezigheid van professionals kunnen problemen eerder worden aangepakt. Samenwerking tussen begeleiding en behandeling is hierbij cruciaal;
- Vorm geven aan optimale solidariteit tussen de samenwerkende gemeenten. De 6 gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland formuleren gezamenlijk beleid, zorgen samen voor infrastructuur, dragen samen zorg voor toegang, registratie, kwaliteitscontrole,

rechtmatigheidstoezicht, en verantwoording, en maken afspraken over financiering en risico's.

Dit veranderproces zal in de periode 2018-2019 samen met alle partijen nader vorm krijgen, waarin in ieder geval 3 besluitvormingsmomenten zijn voorzien voor de gemeenteraden. Tussentijds zult u periodiek geïnformeerd worden over de voortgang van het proces.

Ik hoop u hiermee voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

drs. H.M.L. Dauven
Wethouder Sociaal Domein